

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

242. An, & qualiter dimissio & resignatio invalida inducant vacationem seu

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

signante. Paris. l. 9. q. 21. n. 7. dicens sic decisum à Rota in Gnesnensi Praeceptorie. 23. Martij. 1547. teste Put. post decis. 11. de renunc. C. Luca. cit. d. 34. nu. 6. citans Garc. p. 11. c. 3. n. 35. & seq. Gratian. discept. forens. discept. 235. n. 10. & seq. Idem tradit C. Luca de benef. d. 35. n. 13. & d. 36. n. 7. ubi: quod à resignante jus nullum abdicatum sit, dum deregatur resignatarii inhabilitas; & hinc, si post delectam illius inhabilitatem decedat resignans, beneficium vacet ex persona seu obitu resignantis; secus tamen esse, seu jus abdicari, & consequenter beneficium non vacare per obitum resignantis, ubi is discederet; dum constaret, gratiam resignationis esse justificabilem in resignatario, quia tum gratia dicitur pura & perfecta ab initio, & subsequens justificatio solum declarat seu aperit, quod jam inerat. Unde etiam, si dicta gratia non fuisset per accidens actu justificata, & consequenter conditio in resignatione expressa, per accidens non verificata seu impleta, eò quod resignatarius prius decessisset, maneret resignans supervivens sine jure, seu vacaret beneficium ex ejus resignatione: quia eatenus tantum gratia in forma dignum dicitur imperfecta, & non abdicat jus à resignante, quatenus, ut dictum, constet seu deregatur resignatarium seu provisum ob defectum clericatus vel irregularitatis, vel aetatis, vel literaturae aliterve non esse idoneum. Quin etiam in hoc casu resignatarius decederet, vacaret beneficium ex ejus persona; utpote qui ex resignatione jam perfecta abdicatum jus à resignante in se translatum habuisset, etsi necdum possessionem consecutus, ut idem C. Luca. cit. n. 7. Hac ipsa voluisse videtur Lott. cit. n. 51. & 52. (quem etiam pro hoc citat C. Luca) nisi quòd Lott. quoque velle videatur, jus abdicatum à resignante, dum per resignatarium, ob ejus nimirum inhabilitatem, sibi etiam incogitum fuerit, quòd minus is consequatur beneficium. Contrarium tamen est, seu resignans excidit jure à titulo beneficii, dum ex culpa vel facto ipsius resignantis accidit, quòd jus in beneficio quaesitum non sit resignatario, v. g. dum is resignavit in favorem inhabilis, conscius istius inhabilitatis. Paris. loc. cit. n. 8. citans decisionem Rotae in Romano Canonica. 17. Novemb. Anno 1567. C. Luca. cit. n. 6. & alii ab eo citati.

8. Quinimò tradit Tond. in qq. benef. p. 1. c. 69. n. 18. non abdicari à resignante jus, donec resignatarius beneficii resignati adeptus sit possessionem, citans pro hoc Gregor. in institut. in benef. c. 28. n. 9. Rebuff. in pr. tit. de resign. condition. n. 8. Imolam n. 15. & 16. ac dicens se ita consuluisse super quodam Canonico, cuius resignatarius fuit repertus mortuus ipsa die, quà accepturus erat possessionem illius, & resignantem hunc fuisse semper manentem in possessione. Idem tradit p. 2. c. 4. §. 7. n. 3. Item p. 3. c. 73. n. 3. ubi: quòd in resignatione in favorem non abdicatur jus à resignante, donec resignatarius adeptus sit possessionem, & eà mediante resignatio sit sortita plenum effectum. Cujus tamen contrarium sentire videtur C. Luca de benef. d. 36. n. 7. ubi: quòd ex resignatione jam perfecta abdicatum à resignante jus, & translatum in resignatarium, & ex hujus personà vacet beneficium, etsi ejus possessionem non adeptus.

Quaestio 241. An, & qualiter resignatio conditionalis inducat amissionem possessionis beneficii?

R Espondeo: Licet, ut dictum prius, in simplice resignatione post ejus admissionem amittatur statim omnis possessio civilis & naturalis, & res videatur habita pro derelicta, in resignatione tamen condicionali resignans etiam dicitur possidere, & titulum coloratum habere, donec adimpleatur conditio, v. g. donec reservatio favore illius facta locum habeat, vel donec resignatio acquiratur beneficium (quod tamen juxta sententiam Lotterii, de qua quaest. precedente, intelligendum videtur sub hac limitatione; aut donec per eum fuerit, quòd minus ei beneficium acquiratur; nimirum ob compertam ejus inhabilitatem) Paris. cit. q. 5. à n. 36. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 25. ubi: quòd resignans non solum titulum, sed & possessionem retineat, quamdiu conditio adimpleta, & beneficium resignatario quaesitum non fuerit, nisi aliunde colligatur, eum possessionem voluisse dimittere juxta celebrem Navarrai doctrinam in c. accepta. de resist. spoliat. oppositio. 7. n. 23. & 33. C. Luca de benef. d. 37. n. 3. Siquidem possessio sine animo non transfertur, ut Sara. in reg. de trien. q. 25. Rebuff. de pacifica possess. n. 285. juxta L. quemadmodum. ff. de acquir. poss. & taliter resignans videtur habere animum non perendi eam, nisi impletis conditionibus. Paris. cit. q. 5. à n. 36. Tond. p. 1. c. 69. n. 19. Unde etiam jam inferit C. Luca de benef. d. 37. n. 3. quòd in possessorio potius obtinere debeat resignans tanquam possessor anterior, non obstante possessione resignatarii tanquam invalida & vitiosa; dum nimirum capta, ipso resignante possessore non citato, & non justificatis coram executore narratis in literis. Ad illud verò, quòd lite pendente inter resignantem & resignatarium super praetensa resignationis invaliditate potior est resignatarius, cui debetur manentio ex ea ratione, quòd resignans voluntarie & facto suo cesserit à possessione. Respondet idem C. Luca. n. 6. id procedere, quando resignans à principio se non opposuit, ac nullitatem resignationis non deduxit; ita ut possessio fuerit pacifica; tunc enim procedendum causà cognitâ, ut Garc. p. 6. c. 2. n. 159. apud eundem; ideoque interim manentio debita resignanti. Plura de possessione beneficii resignati amissa & dimittenda vide quaest. post hanc secundâ.

Quaestio 242. An, & qualiter dimissio & resignatio invalida inducant vacationem, seu amissionem beneficii & possessionis?

R Espondeo primò: Per talem beneficii dimissionem factam auctoritate propria non amitti proprietatem seu titulum beneficii, quamdiu ea admittenda non est à Superiore, in cujus potestate est, dimissionem talem acceptare, & beneficium alteri conferre, vel cogere dimittentem ad dimissum beneficium regredi, absque eo, quòd in hoc secundo casu opus sit novo titulo seu collatione; quia, ut dictum, antiquus titulus per hoc non amittitur. Paris. l. 7. q. 1. n. 38. Imola n. 50. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 16. juxta c. non oportet. 7. q. 1. qui & propterea n. 18. ait, à Doctoribus dimissionem talem validam dici in praedictum dimittentis,

tenentis; nullam verò respectu Superioris. Veruntamen per dictam dimissionem auctoritate propria factam amittitur possessio, Barb. cit. nu. 16. citans Abb. in c. quod in dubiis. n. 8. de renunc. Zabar. in Clem. 1. eodem tit. n. 17. Menoch. de arbit. casu 201. n. 47. &c. Possessio enim, cum sit quid temporale nihil habens vinculi indissolubilis, potest amitti sine Superiore, Barb. loc. cit. Paris. loc. citans quàm plurimos, & quemadmodum etiam ex contractu inutili perditur possessio, ut Bart. in l. 1. §. si vir uxori. ff. de acquir. possess. & ibi DD. communiter. Paris. loc. cit. n. 41. Proceduntque hæc ipsa, dum quis resignavit quidem in manibus Superioris, non tamen Superioris in ordine ad restituendum beneficio, vel recipiendam resignationem. Paris. cit. n. 38. & seq. Item de resignatione facta in manibus laici; quod nimirum per eam amittatur possessio retento dominio. Paris. n. 45. dicens communiter receptam contra Bero. in c. sollicitè. de restit. spoliar. n. 16. & alios quosdam, tenentes, talem spoliandum beneficio, & consequenter possessione. Unde jam etiam sequitur, talem dimittentem, si, antequam illa dimissio à Superiore acceptetur, regrediat ad beneficium, incipere iterum illud possidere; ad hanc tamen novam possessionem apprehendendam prærequirit Superioris auctoritatem. Paris. l. 7. q. 1. nu. 51. Barb. cit. n. 16. citans Navar. in c. accepta, opposit. 7. n. 31.

2. Respondeo secundò: Quoties resignans in favorem, seu conditionatè scienter nulliter resignat, per talem resignationem amittit titulum, seu jus in beneficio. Garc. p. 11. c. 3. n. 36. citans Paris. l. 1. q. 3. n. 71. & 118. l. 2. q. 9. n. 21. & l. 4. q. 2. n. 26. & l. 9. q. 21. n. 8. Item Rebuff. cons. 192. n. 5. dicentem clausulam illam: non aliàs, nec alio modo: non operari, quando adest culpa resignantis, & per eum stat. Item Rotam decis. 214. n. 5. p. 1. divers. dicentem, dictam clausulam non operari in favorem illius, qui sciens defectum, tacuit, nisi haberit probabile dubium ex ignorantia juris dubii, & difficultatem habentis. Item Gregor. de benef. c. 28. n. 1. ubi: quod quando resignatio in favorem, vel ex causâ permutationis non potest fortiri effectum propter dolum vel culpam resignantium, tunc resignatio, & ex ea vacatio firma manet, & beneficium potest libere provideri. Descendendo nunc ad particularia,

3. Respondeo tertio: Hinc resignatario respectu inhabili, vacabit beneficium ex resignatione, nisi resignans probaverit exhibitam à se diligentiam in inquirendo de ejus idoneitate, aut justam ignorantiam, ex qua talis communiter reputabatur idoneus, aut aliàs fuerat approbatus; aliàs namque culpâ resignantis resignatio non habebit effectum, dum is tenebatur priùs inquirere, & se informare de idoneitate resignatarii. Garc. loc. cit. n. 38. citans c. innovuit. de elect. & ibi Gl. v. ignorantiam. Abb. ibidem n. 9. & 21. Lamb. de jurep. p. 1. l. 2. q. 10. a. 4. Roch. de jurep. v. honorificum. n. 17. Mascard. &c. Sic si quis resignavit beneficium in favorem, reservatà sibi certâ pensione, & reservatio hæc fuit nulla ob expressionem majoris valoris beneficii factam à resignante scienter, jus in beneficio amittit, & non potest ad illud regredi, nec successor in beneficio tenebitur ei dictam pensionem solvere. Garc. n. 3.

4. Respondeo quarto: Resignantem simoniacè non amittere ipso jure titulum beneficii resi-

gnari, etsi privandus eo sit, eò quod resignatio talis nulla sit, seu non teneat etiam in præjudicium resignantis. Paris. l. 9. q. 9. n. 5. Ubi: quod resignatio facta coram giudice ordinario in favorem certæ personæ, adeoque simoniacè juxta decis. Rotæ in Firmata beneficii, teste Peregrin. decis. 144. l. 2. non valeat, & jus remaneat penes resignantem. Et expressius l. 14. q. 1. n. 12. & 13. ubi: resignatio simoniaca nulla est, etiam quoad præjudicium resignantis simoniacè, ut Rota de renunc. decis. 7. in antiq. Staphil. de lit. justit. v. stylus. n. 3. Caccialup. de pens. q. 19. n. 10. Redoan. de sim. p. 2. c. 10. n. 20. &c. Nam quando resignatio est simoniaca, jus remanet penes resignantem, & vacat per ejus obitum, Et ne sibi contradicere censeatur Paris. l. 7. q. 1. n. 14. ubi: renunciatio facta simoniacè licet sit nulla, valet tamè in præjudicium resignantis, ita seipsum explicat c. l. 14. q. 1. n. 14. ut in tantum valeat contraresignatio, ut quamvis non teneat resignatio; quia tamen talis resignans privari debet beneficio, is illud non possit reperere (intellige à resignatario seu alio possessore, dicendo resignationem fuisse simoniacam, & sic à se non fuisse jus abdicatum; quia etiam seclusâ privatione allegans propriam turpitudinem non auditur. Garc. paulo post citand. n. 218. citans Rebuff. &c.) seu prætere se sibi adjudicare, & ad illud redire. Quod idem vult Turr. Redoan. loc. cit. n. 36. quia obstat exceptio simoniacæ resignationis. Item Garc. p. 11. c. 3. n. 214. citans Lamb. de jurep. p. 1. l. 2. q. 6. a. 3. n. 4. Rebuff. in pr. tit. de modo amitt. benef. n. 35. Rosinac. de benef. c. 18. à n. 8. Navar. in manual. c. 23. n. 105. & cons. 36. n. 2. & 42. n. 7. de simon. Ugol. de sim. tab. 1. c. 28. §. 2. n. 5. Zech. de benef. c. 13. n. 7. Tufch. conclus. 253. lit. S. n. 4. & plurimos alios contra Coraf. de benef. p. 1. c. 8. n. 2. Rebuff. in pr. tit. de sim. in resign. n. 10. ubi: quod resignatio simoniaca tenet in præjudicium resignantis, etiam si ea fuerit cum clausula: non aliàs, nec aliàs. Baifium in director. electionum. p. 2. c. 1. n. 49. ubi: quod renunciatio facta in favorem certæ personæ sit simoniaca, quam inferior Papa non potest admittere, & beneficium sic renunciatum possit impetrari tanquam vacans; & alios apud Garc. nu. 213. Hanc sententiam suam ait idem Garc. n. 216. approbatam etiam per magistrum S. Palatii in indice librorum expurgatorum in Eman. Sa. pag. 444. n. 7. ubi sic corrigitur: renuntians simoniacè puniri potest & privari beneficio, non perdit tamen ipso jure illud, quia renunciatio est nulla. Nec obstat Constitutio Pij, quæ de acquirantibus simoniacè, non de resignantibus loquitur, &c. Nec obstat ait Garc. n. 217. quod paulò antè responsum; nimirum renunciantem scienter nulliter abdicare jus, cum id procedat in resignare in favorem, seu conditionatè nulliter ex eo, quod non adimpleatur conditio, & resignatario non acquiratur jus (talis enim scienter abdicat jus; quia culpâ suâ seu per eum stat, quod minus conditio impleatur, & sic ad ejus præjudicium ea habetur pro impleta) renunciatio autem simoniaca nulla est ratione simoniacæ, non propter defectum conditionis, cum etiam resignatio simplex simoniacè facta sit nulla. Verùm qualiter hæc, quod resignans simoniacè recineat jus in beneficio, & illud vacet per obitum illius, dum moritur, antequam privetur eo per sententiam concordantem cum iis, quæ tradit Paris. cit. l. 14. q. 2. à n. 11. scilicet simoniacos esse hodie ipso jure priva-